

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Львівського державного
університету безпеки життєдіяльності

М.С. Коваль
2018 року

ПРОГРАМА

вступного іспиту з предмету «Українська мова»
у Вищому професійному училищі Львівського державного університету
безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
з вступниками для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
молодшого спеціаліста за спеціальностями «Пожежна безпека» денної
та заочної форм навчання та «Цивільна безпека» денної форми
навчання на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня
кваліфікованого робітника

Розглянуто та схвалено на засіданні
відбіркової комісії училища
Протокол № 20 від «27 » березня 2018 р.

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯКА ВІНОСИТЬСЯ НА ДИКТАНТ

Принципи української орфографії.

М'які приголосні звуки, позначення м'якості на письмі.

Буквосполучення *йо, во*.

Апостроф.

Вимова і позначення на письмі ненаголошених *[e], [ÿ], [o]*. Чергування *[o]*, *[e]* з *[i]*, *[e]*, *[o]* після *ж, ч, ш, [дж]...* у коренях слів.

Букви *й, і* після *ж, ч, ш, щ* та *г, к, х* у коренях українських слів.

Подвоєння букв на позначення подовження приголосних і збігу приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних звуків.

Вимова і правопис префіксів. Префікси *пре-, при-, прі-, пере-, пред-, перед-*.

Вимова і правопис префіксів, що закінчуються на приголосний. Правопис суфіксів.

Чергування *[y] - [в], [i] - [ÿ]*.

Зміни приголосних звуків при словотворенні, позначення їх на письмі.

Велика буква.

Написання слів разом, окремо і через дефіс.

Правопис *не, ні*.

Вимова і правопис слів іншомовного походження.

Правопис прізвищ і географічних назв іншомовного походження.

Правопис складних географічних назв.

Правила переносу слів.

Іменники – назви істот і неістот. Іменники загальні і власні.

Відмінювання і особливості правопису відмінкових закінчень іменників.

Прикметник. Відмінювання і особливості правопису відмінкових закінчень прикметників.

Числівник. Відмінювання і правопис числівників.

Займенник. Написання займенників.

Дієслово. Дієвідмінювання і правопис дієслів.

Прислівник. Творення та правопис прислівників.

Прийменник. Сполучник. Частка. Вигук. Їх написання.

Принципи української пунктуації. Типи розділових знаків.

Розділові знаки в кінці речення.

Тире між підметом і присудком. Тире між різними членами речення та на місці пропущеного члена речення.

Розділові знаки при однорідних членах речення. Кома між однорідними означеннями і прикладками. Розділові знаки при узагальнюючих словах.

Розділові знаки при відокремлених членах речення.

Розділові знаки при відокремлених означеннях.

Розділові знаки при відокремлених прикладках.

Розділові знаки при відокремлених обставинах.

Розділові знаки при відокремлених додатках.

Розділові знаки при уточнюючих, пояснюючих і приєднувальних членах речення. Розділові знаки при вставних словах, словосполученнях, вставних і вставлених реченнях.

Розділові знаки при звертаннях.

- Розділові знаки при вигуках, стверджувальних і заперечних словах.
- Розділові знаки у складносурядних реченнях.
- Розділові знаки у складнопідрядних реченнях.
- Розділові знаки у безсполучникових реченнях.
- Розділові знаки у реченнях з **як, мов, наче** та ін.
- Розділові знаки при прямій мові та при цитатах.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вступний іспит з української мови у Вищому професійному училищі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) проводиться для здобуття вступниками освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за спеціальностями «Пожежна безпека» денної та заочної форм навчання та «Цивільна безпека» денної форми навчання

Вступний іспит з української мови проводиться у формі диктанту. Диктант перевіряє грамотність вступників (орфографічні та пунктуаційні вміння). Для диктанту використовуються тексти з творів видатних українських письменників, які відповідають нормам сучасної літературної мови.

Обсяг диктанту складає від 180 до 200 слів (самостійних і службових).

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Допуском вступника до іспиту є наявність в нього паспорту (для візуальної перевірки особи).

Бланк для відповідей та титульний аркуш видаються вступникові в аудиторії, де проводиться вступний іспит, про що вступник ставить свій особистий підпис у відомості одержання-повернення бланків для відповідей.

Перед проведенням вступного іспиту вступник заповнює титульний аркуш роботи, у якому вказуються прізвище, ім'я по батькові вступника і дата проведення екзамену.

Робота виконується на стандартних бланках зі штампом училища. На бланкові не допускаються будь-які умовні позначки, які б розкривали авторство роботи. Робота виконується кульковою ручкою з синім чорнилом.

Тривалість вступного іспиту – 1 астрономічна година.

Відлік часу розпочинається з початком читання екзаменатором тексту.

Проведення диктанту включає такі обов'язкові етапи:

- читання екзаменатором тексту диктанту в цілому;
- проведення лексико-семантичної роботи;
- виразне читання кожного речення зокрема - вступники повинні на слух сприйняти його інтонаційний малюнок;
- читання речення логічно виділеними частинами (двічі кожному);
- перечитування викладачем речення в цілому - вступники остаточно визначаються в пунктуації речення;
- роботи здаються вступниками одразу ж після перевірки за екзаменатором.

Вступний іспит приймають не менш як два члени предметної екзаменаційної комісії.

Екзаменатор не дає ніяких пояснень щодо змісту, правописних особливостей та тлумачення значень використаних у ньому слів. Він може давати тільки рекомендації щодо оформлення роботи.

Під час проведення вступного іспиту забороняється використовувати електронні засоби інформації, підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням відбіркової комісії училища. У разі користування вступником під час іспиту сторонніми джерелами інформації (в тому числі підказуванням) він відсторонюється від складання іспиту, про що складається відповідний акт. На його роботі викладач вказує причину відсторонення та час. При перевірці за таку роботу виставляється «2» бали незалежно від обсягу і змісту написаного. Апеляції з питань відсторонення від іспиту не розглядаються.

Після закінчення диктанту вступник здає бланк, на якому виконувалась робота та титульний аркуш, про що розписується у відомості одержання-повернення бланків, а члени фахової атестаційної комісії зобов'язані перевірити правильність оформлення титульного аркуша.

Вступники, які не з'явилися на вступні іспити без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники допускаються до складання пропущених вступних іспитів з дозволу Відбіркової комісії в межах встановлених строків і графіку проведення вступних іспитів.

Перевірка робіт проводиться тільки у приміщенні Училища членами предметної екзаменаційної комісії.

Оцінювання робіт вступників здійснюється за 12-ти бальною шкалою оцінювання, яка переводиться у 200-бальну шкалу за таблицею переведення.

Перескладання вступних іспитів не допускається. Вступники, знання яких було оцінено нижче, ніж визначено Правилами прийому кількістю балів, необхідної для допуску до участі в конкурсі, до подальшого складання вступних іспитів та участі в конкурсі не допускаються.

Інформація про результати вступного іспиту доводиться до вступника в день її проведення шляхом розміщення відповідної інформації на інформаційному стенді відбіркової комісії та офіційному веб-сайті училища, а також заноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

ОЦІНЮВАННЯ ДИКТАНТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;

- виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки:

- 1) на правила, які не включені до шкільної програми,
- 2) у передачі так званої авторської пунктуації;

- повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою), однотипні помилки (на те саме правило), але в різних словах, вважаються різними помилками;

- розрізняють грубі й негрубі помилки, зокрема, до негрубих відносяться такі:

- 1) у винятках з усіх правил;
 - 2) у написанні великої букви в складних власних назвах;
 - 3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
 - 4) у випадках, коли замість одного знака поставлений інший;
 - 5) у випадках, що вимагають розрізнення *не і ні* (у сполученнях *не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...*);
 - 6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;
 - 7) в заміні українських букв російськими;
- самостійні виправлення (неправильного написання на правильне) не враховуються за помилку, якщо їх кількість не перевищує 5, кожні 5 наступних виправлень такого самого типу зараховуються за 1 помилку.

НОРМАТИВИ ОЦІНЮВАННЯ ДИКТАНТУ

Кількість помилок	Оцінка за 12-бальною шкалою	Бали
15-16 і більше	1	100
13-14	2	100
11-12	3	110
9-10	4	120
7-8	5	130
5-6	6	140
4	7	150
3	8	160
1+1 (негруба)	9	170
1	10	180
1 (негруба)	11	190
—	12	200

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Слово не тільки вивільнило людину з кайданів тваринного життя, завдяки йому ми збудували міста, створили закони й осягнули мистецтва. Сила його така, що без нього не може виникнути нічого розумного. Слово започатковує всі вчинки й наміри.

Людина — єдина з істот, яка дістала від природи дар членороздільної мови. Ще в IV столітті до нашої ери це зазначали давньогрецькі філософи. Цей дар був неперевершеним у своїй універсальності. Він є найбільш цінним даром природи кожній людині природно прагнути, аби використати цей дар розумно. Врахуймо й те, що в сиву давнину ці виступи відбувалися не тільки в приміщеннях, а й на відкритому повітрі. Це виступи в стадіонах, перед багатотисячною аудиторією. І, звичайно, без допоміжних технічних засобів. Отже, ораторське мистецтво — це насамперед майстерне володіння живим словом з метою бажаного впливу на аудиторію. Виникло воно ще в Стародавній Греції. Як і епос, драму, скульптуру й архітектуру, красномовність вважали мистецтвом, творчістю, величали царицею всіх мистецтв. Стародавні греки стверджували, що дар переконливого мовлення є таким самим, як і дар лікування, адже лікування допомагає тілові, а переконливе мовлення лікує душу.

І сьогодні всім, кому доводиться виступати публічно, ознайомлення з теорією античного красномовства може дати не лише почуття задоволення, а й реальну користь.

189 слів.

(3 хвилини)